

PRAVDA O LESE

SLOVENSKÁ LESNÍCKA KOMORA

(26) Desatoro pre les - 8

8. Vo všetkých lesoch – aj mimo národných parkov – je potrebné hospodáriť šetrne, aby plnili aj iné úlohy, ako je produkcia dreva. Voľne žijúce zvieratá majú byť rešpektované ako prirodzená, vzácna a ochrany hodná súčasť prírody.

Hospodárenie v lesoch prechádzalo rôznymi vývojovými etapami. Pred viac ako 250 rokmi, kedy nebola známa ropa a drevo bolo hlavným energetickým

zdrojom v hutách, sklárňach ale aj baniach, kedy drevo bolo hlavným stavebným materiálom, sa z lesov len bralo. Už vtedy vzniklo lesníctvo a lesníci, ktorí v prvom rade začali lesy obnovovať. **Škoda, že z tých čias neexistujú ortofotomapy.** Určite by bolo zaujímavé ich porovnanie s dneškom. Obnova lesov sa samozrejme prispôbovala potrebám tých dôb a takzvaná „smrekománia“ bola len dôsledkom potreby veľkého množstva dreva za čo najkratší čas. Keď výmera lesov narastala (napr. v roku 1925 bola lesnatosť Slovenska 31,9%, dnes je 41,1%) a prišlo obdobie, kedy všetky lesy boli všetkých, zmenila sa filozofia obhospodarovania lesov a kvôli výkonovému využitiu na tú dobu moderných mechanizmov sa hlavným spôsobom obnovy lesa stali holoruby. Ale aj to sa pomerne rýchlo zmenilo a **dnes je holorub okrem veľmi špecifických prípadov zakázaný.** Začalo sa s environmentálne priaznivým prístupom ku lesom, presadzujú sa dreviny, ktoré sú na tom ktorom stanovišti doma. Obnova sa realizuje hlavne takým spôsobom, kde po dorúbaní dospelých stromov už na tej istej ploche rastie mladý les. Čiže nevznikajú holiny. No a tam, kde sa to dá, a kde je aj vôľa lesníkov, tam sú postupy obnovy naozaj najšetrnejšie – jednotlivým výberom dospelých stromov. I keď všade to naozaj nejde, všetky lesy na Slovensku sú obhospodarované čo najšetrnejšie. Aj spracovanie kalamity k tomu patrí!

A čo sa týka ostatných funkcií lesov? **Zákon o lesoch a tak isto certifikačné schémy v lesnom hospodárstve deklarujú, že lesy plnia aj iné funkcie ako len produkciu dreva.** Čiže okrem produkčnej funkcie lesov je zadaná aj funkcia lesov: protierózna, vodohospodárska, protilavínová, brehoochranná, protideflačná (proti erózii pôdy vetrom), vodoochranná, rekreačná, kúpeľno-liečebná, ochrana prírody, protiimisná, poľovná, výchovno-výskumná, ochrana genetických zdrojov. Väčšina hospodárskych lesov sú lesy polyfunkčné, čiže také, u ktorých sa popri funkcii produkcie dreva, primerane zohľadňujú aj ďalšie pridružené ekologické a sociálne funkcie. **Iba 6,5 % lesov patrí na základe funkčnej typizácie do čisto produkčného typu.**

No a voľne žijúce zvieratá? Väčšinou sa ku nim ľudia správajú ako ku niečomu, čo si ochranu zaslúži. Ale ku poľovnej zveri, ktorá je už niekoľko storočí poľovne obhospodarovaná, tam je asi ťažké to nechať len na prírodu. Pri dnešných potravných možnostiach sme často svedkami toho, že sa

napríklad diviaky pohybujú po mestských sídliskách, medvede chodia po kontajneroch v obciach... napriek tomu sa **lesy na Slovensku stále považujú za lesy s vysokou mierou biodiverzity. Ved' boli by inak hodné ochrany v tak mohutnom rozsahu (60% z ich výmery)?**

Ešte mi nedá vrátiť sa ku obhospodarovaniu lesov. Lesníci naozaj prešli rôznymi obdobiami, kedy sa prispôbovali požiadavkám doby a nie je tomu inak ani dnes. Uviedol som to už vyššie, že dnes väčšinou obnova drevín je na prírodných procesoch a prispôbuje sa to daným pôdnym, terénnym a klimatickým pomerom. Ak má niekto iné poznatky, dajte vedieť. **Ak niekto nájde smrekovú monokultúru s vekom do dvadsať rokov na miestach, kde by nemala byť**, nech ju nafotí, opíše miesto kde je vysadená a pošle na mailovú adresu tejto iniciatívy: pravda_o_lese@slsk.sk , určite budeme hľadať dôvod, prečo vznikla a zistenia zverejníme.

Tak čo, prijmete hodenú rukavicu?

Slovenská lesnícka komora

Študentská 20

960 01 Zvolen

pravda_o_lese@slsk.sk

www.slisk.sk

V prípade, že sa chcete podeliť o informácie:

pravda_o_lese@sisk.sk

Tu sa môžete [odhlásiť](#) z odberu prípadne upraviť svoje [nastavenia](#).